

Hukuki Perspektiften Orta Vadeli Program (2024-2026) ve Madencilik Sektörü

Av. Dr. Kerem Canbazoğlu
CAC Avukatlık Bürosu
kerem@cac.com.tr

1. Genel Olarak Kalkınma Planları, Programlar ve Orta Vadeli Program

06 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete'nin 32301 (mükerrer) sayısında yayımlanan 7597 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla "Orta Vadeli Program (2024-2026)" onaylanmıştır. Ülkemizin Dünya ekonomisindeki gelişmeler ve kendi iç dinamikleri içerisinde gelişim yönünü belirleyen, yatırım ortamına ilişkin katkı sunması amaçlanan bir metindir.

Anayasa'nın 166'ncı Maddesi'nde; "Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayi ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak" Devlet'in görevlerinden sayılmıştır. Yapılacak planda "millî tasarrufu ve üretimi artırıcı, fiyatlarda istikrar ve dış ödemelerde dengeyi sağlayıcı, yatırım ve istihdamı geliştirici tedbirler öngörüleceği", "yatırımlarda toplum yararları ve gereklerini gözetileceği" ve "kaynakların verimli şekilde kullanılması hedefleneceği" belirtilmektedir. Ayrıca, kalkınma girişimlerinin, bu mahiyetteki "plana göre gerçekleştirileceği" belirtilmektedir.

Devletin Anayasa'da kriterleri belirlenen planlama yetkisi, planlar ve programlar eliyle kullanılmaktadır. Kalkınma planları, 1961 Anayasası ile düzenlenerek uygulanmaya başlamış, 1982 Anayasa'sında da yukarıda aktarılan haliyle yer bulmuştur. İlki 1963-1967 dönemlerini içeren Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'dır. Müteakiben beşer yıllık dönemler için kalkınma planları yapılmıştır. 2024-2028 dönemini kapsayacak On İkinci Kalkınma Planı'nın hazırlıkları sürmektedir. Kalkınma Planları'nın hazırlanması sırasında sektörlerin katılımıyla Özel İhtisas Komisyonları kurulmakta ve kalkınma planlarına esas tespitler ve öneriler getirilmektedir.

Programlar ise; Orta Vadeli Program, Yıllık Program, Öncelikli Dönüşüm Programı, Kamu Yatırım Programı, Katılım Öncesi Ekonomik Programlar gibi başlıklar altında yapılmaktadır. Konumuz olan Orta Vadeli Program'ın bir diğer önemli boyutu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 16'ncı maddesine göre, Merkezi Yöne-

tim Bütçe'sinin hazırlanma sürecini başlatmasıdır. ¹ Orta Vadeli Programlar, 5018 sayılı Kanun uyarınca 3'er yıllık dönemler için yapılmaktadır.

2. Orta Vadeli Program (2024-2026)

İnceleme konumuz olan, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nca hazırlanan Orta Vadeli Program (2024-2026) (kısaca "OVP"), 4 Bölüm ve 3 Ek'ten oluşmaktadır.

Giriş Bölümü'nde, OVP'nin amacının "...hazırlanmakta olan On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)'nin genel çerçevesiyle uyumlu olarak, makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmeyi, yüksek katma değerli üretimi teşvik etmeyi, yeşil ve dijital dönüşüm odağıyla verimlilik ve ihracat artışı yoluyla büyümeyi ve cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşme sağlamayı, enflasyonu orta vadede tek haneye düşürmeyi, iş ve yatırım ortamını iyileştirmeyi ve afetlerle etkin mücadele ederken mali disiplini korumayı esas alan politika zeminini tesis etmek.." olduğu belirtilmektedir. ²

I. Bölüm'de, önce Dünya Ekonomisi'nde pandemi sonrası gelişmeler, trendler, Ukrayna-Rusya Savaşı 2022 ve 2023 yılları ekonomik göstergelerine yansıyan yönleriyle değerlendirilmektedir. Sonra, Türkiye Ekonomisi'nin Dünya Ekonomik konjonktürü yanında Hatay ve Kahramanmaraş Depremleri ile oluşan mevcut durumu ve gerçekleştirmeleri açıklanmaktadır. Türkiye Ekonomisi; Büyüme, İstihdam, Fiyat İstikrarı, Ödemeler Dengesi, Finansal İstikrar, Kamu Maliyesi alt başlıkları altında analiz edilmektedir.

II. Bölüm'de, **Temel Amaçlar** belirlenmektedir. İlgili tüm kesimlerle istişarelerle hazırlandığı belirtilen OVP'nin, "yeni dönemde ekonomi politikalarında öngörülebilirliği artırarak, beklentilere yön vermesi ve yatırım ortamına önemli katkı sunması" amaçlanmaktadır. OVP'nin "Türkiye'nin beşeri sermayesi başta olmak üzere finansal ve doğal kaynaklarının ekonomik aktivitede etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasıyla potansiyel büyüme oranlarının artırılmasına odaklanılarak yeşil ve dijital dönüşümün getirdiği fırsatlara özel önem verilmesi," ve "özellikle enerji, sanayi, ulaştırma ve tarım sektörlerinde bütünleşik ve çevre dostu politikalar benimsenerek sürdürülebilir, düşük emisyonlu, yüksek teknolojiye dayalı üretim teknikleriyle Türkiye'nin uluslararası rekabetçi konumunun güçlendirileceği" belirtilmek- ➤

¹ "Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, Cumhurbaşkanlığı tarafından en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve göstergeler niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek tavanlarını içeren orta vadeli programın Resmî Gazete'de yayımlanması ile başlar." (5018 sayılı Kanun md.16/2)

² OVP (2024-2026) sayfa 3

tedir. Hedefler arasında **"ithalat bağımlılığının azaltılması gerek üretim yapısının daha yüksek katma değer üretecek bir yapıya dönüşmesiyle birlikte cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşmenin sağlanması"** da yer almaktadır.

III. Bölüm'de, **Makroekonomik Hedefler ve Politikalar** açıklanmaktadır. Burada 11 alt başlığa yer verilmiştir. Büyüme, İstihdam, Fiyat İstikrarı, Ödemeler Dengesi, Finansal İstikrar, Kamu Maliyesi, Afet Yönetimi, Yeşil Dönüşüm, Dijital Dönüşüm, İş ve Yatırım Ortamı, Merkezi Yönetim Bütçesi Ödenek Teklif Tavanları ve Bütçe Sürecine İlişkin Hususlar başlıkları içerisinde her biri için Politika ve Tedbirler'e yer verilmektedir.

Büyüme başlığı altında; **"iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi", "sürdürülebilir büyüme için daha elverişli bir yapının tesisiyle potansiyel büyümenin artırılması"** ve **"iç ve dış talep dengesi gözetilerek yüksek katma değerli ihracat odaklı büyüme politikası"** hedefler arasındadır.

Büyüme Politika ve Tedbirleri arasında; **"Yarı iletken, elektrikli araç, batarya ve bunların değer zincirindeki kritik teknoloji ürünlerine yönelik yatırımlar teşvik edilecek, elektronik, havacılık, savunma ve biyomedikal gibi stratejik sektörlerde ihtiyaç duyulan kritik malzeme ve bileşenlere yönelik çalışmalar desteklenecektir."** ifadelerine yer verilmektedir.

Ödemeler Dengesi başlığı altında; ülkemiz ekonomisinin cari açık vermesinin en önemli sebepleri olan enerji arz güvenliğinin yenilenebilir kaynaklardan sağlanması yanı sıra, ülkemiz doğal kaynaklarının aranma ve üretimine ilişkin önemli hedefler ortaya konulmaktadır. Bunlar;

- **"Dijital ve yeşil dönüşüm kapsamında, ithalata bağımlılığı azaltmaya ve arz güvenliğini temin etmeye yönelik ulusal kritik hammaddeler stratejisi hazırlanacaktır."**
- **"Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla petrol ve doğalgaz arama ve üretim faaliyetleri hızlandırılarak sürdürülecektir."**
- **"Yurtdışında millî petrol şirketimizin enerji alanında farklı ortaklıklarla faaliyette olduğu üretim sahaları ile potansiyel arz eden sahalar değerlendirilecektir."**
- **"Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi artırılacak, nükleer güç santrali elektrik enerjisi üretim portföyüne dâhil edilecektir."**
- **"Potansiyeli yüksek jeotermal kaynakların aranmasına yönelik sondaj çalışmaları sürdürülerek yeni kaynaklar ekonomiye kazandırılacaktır."**
- **"Tüm tabii kaynak yönetim sistemlerinin birbiriyle uyumlu bir kurumsal yapılanmaya kavuşturulmasını"**

teminen bu faaliyetlerin **tek elden yönetilmesine yönelik gerekli düzenlemeler** yapılacaktır."

- **"Maden kaynaklarının uluslararası standartlarda aranarak ekonomiye kazandırılması, arama ve üretimde sürdürülebilir madencilik politikalarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır."**
- **"Sorumlu madencilik ilkeleri çerçevesinde belirlenen stratejik ve kritik minerallerin arama, üretim ve zenginleştirme çalışmaları** artırılacaktır."
- **"Maden arama faaliyetleri mevzuatta kamu yararına faaliyet olarak tanımlanacak ve madenlerin işletilmesinin türlerine, niteliklerine ve sürdürülebilirlik ilkelerine göre detaylı olarak ele alındığı yatırım güvencesini artıracak yeni bir temel düzenleme hazırlanacaktır."**
- **"Yerli kömür ve temiz kömür teknolojilerinin geliştirilmesi ile ekonomik değeri yüksek ürünlerin elde edilmesine yönelik Ar-Ge faaliyetleri sürdürülecektir."**

Finansal İstikrar başlığı altında;

- Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel (ÇSY) kriterlere yönelik farkındalık artırılarak yeşil finans alanında yeni ürün ve hizmetler geliştirilecektir.

Yeşil Dönüşüm başlığı altında;

- **"İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı temel mevzuat hazırlığı tamamlanacak",**
- **"İklim değişikliği ile mücadele hedefleri doğrultusunda, sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve fiyatlandırılması için altyapı oluşturulacaktır.",**
- **"Sıfır atık uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.",**
- **"Geri kazanılmış ikincil ürüne ait standartlar belirlenerek teşvik ve yönlendirme sistemi geliştirilecek, mevzuatta düzenlemeler yapılacaktır.",**
- **"Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) modeliyle yerli ürün kullanım şartı içerecek şekilde projeler geliştirmeye devam edilecektir.",**
- **"Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel kriterler çerçevesinde uluslararası finans piyasalarına katılıp hızlandırılacak, yeşil dönüşüme yönelik yenilikçi ve sürdürülebilir finansman araçları geliştirilerek yatırımların finansman ihtiyaçları karşılanacaktır."**

İş ve Yatırım Ortamı başlığı altında;

- **"Şirket kurma ve tasfiye süreçlerinin iyileştirilmesi, >>**

bürokrasinin azaltılması, işlemlerin hızlandırılması ve işlem maliyetlerinin düşürülmesi ile hukuki ve mali süreçlerin iyileştirilmesine yönelik düzenlemeler”

- “**Öncelikli sektörler ve bölgesel koşullar dikkate alınarak özel kesim yatırımlarının desteklenmesi sağlanacak, devlet yardımları gözden geçirilecek, yatırımın temel unsurlarından biri olan yatırım yeri tahsisi sistemi güçlendirilecek, yatırım, ticaret ve finans alanında hukuki süreçler kolaylaştırılacaktır**”
- “**Yargıda ihtisaslaşmanın geliştirilmesi kapsamında, hâkim ve savcılar, bilirkişilerin ve arabulucuların nitelik ve nicelik açısından geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacak, ihtisas mahkemeleri güçlendirilecektir.**”
- “**Alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının etkinliğinin artırılması, yaygınlaştırılması, gerçek ve tüzel kişiler ile devlet arasındaki uyuşmazlıkları en hızlı ve en az maliyetle çözmek amacıyla idari sulh usulünün etkinleştirilmesi”**
- “**Yargılama süreçleri etkinleştirilerek ve tahkim başta olmak üzere alternatif ihtilaf çözme mekanizmaları güçlendirilerek ekonomik karar ve faaliyetlerin hızlandırılması”**
- Tahkim mekanizmasının ticari uyuşmazlıkların çözümünde daha fazla kullanılmasının teşvik edilmesi ve İstanbul Tahkim Merkezi’nin yapısının güçlendirilmesi
- Yatırım ortamının iyileştirilmesine ve **yatırım ortamını etkileyen mevzuat değişikliklerinde öngörülebilirliği artırmaya yönelik özel sektör ile kamu kurumları arasındaki koordinasyon, işbirliği ve diyalog mekanizmaları** güçlendirilecek, Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK)’nın yapısı daha etkin hale getirilecektir.
- Yatırımlara ilişkin izin, lisans, ruhsat gibi işlemleri sonuçlandırma süreleri kısıtlanacaktır.
- Yatırımcıların faydalanması için **uygun yatırım yerlerini içeren yatırım yeri envanteri** oluşturulacaktır.
- Stratejik ve büyük ölçekli yatırımlar için **yer temininde ve kamulaştırma süreçlerinde yeni bir mekanizma geliştirilecek, bürokrasinin azaltılması sağlanacaktır.**

OVP’de 3 adet ek yer almaktadır. Bunlar; EK 1: Makroekonomi ve Kamu Maliyesine İlişkin Temel Göstergeler ve Hedefler, EK 2: Merkezi Yönetim Bütçesi (2024-2026) Ödenek Teklif Tavanları, EK 3: Öncelikli Reform Alanlarına Yönelik Düzenlemeler’dir.

Bunlardan, EK-3’te, **Büyüme ve Ticaret** başlığı altında;

- Sanayide Yerli Üretim ve Ürün Bazlı Teknolojik Dönüşüm alt başlığı içerisinde; Dijital ve yeşil dönüşüm kapsamında, ithalata bağımlılığı azaltmaya ve arz güvenliğini temin etmeye yönelik **ulusal kritik hammaddeler stratejisinin 2024 yılı 2.çeyreğe kadar** bir Karar ile hazırlanması,
- Lojistik Altyapı ve Demiryolu-Liman Bağlantılarının Güçlendirilmesi alt başlığı içerisinde, **Lojistik Merkezlerin ve İltisak Hatlarının İşletme ve Yönetim modellerinin geliştirilmesine yönelik Lojistik Koordinasyon Kurulu yönlendiriciliğiyle mevzuat hazırlıkları 2024 yılı 3’üncü çeyreğinde** idari düzenleme ile tamamlanacaktır.
- Madencilik Sektöründe Sürdürülebilirlik alt başlığı içerisinde, **Tüm tabii kaynak yönetim sistemlerinin birbiriyle uyumlu bir kurumsal yapılanmaya kavuşturulmasını** teminen bu faaliyetlerin tek elden yönetilmesine yönelik gerekli düzenlemeler **2024 yılı 3’üncü çeyreğine kadar kanun ve idari düzenlemelerle** gerçekleştirilecektir.
- Aynı şekilde **2024 yılı 3’üncü çeyreğe kadar kanun ile, Maden arama faaliyetleri mevzuatta kamu yararına faaliyet olarak tanımlanacak** ve madenlerin işletilmesinin türlerine, niteliklerine ve sürdürülebilirlik ilkelerine göre detaylı olarak ele alındığı yatırım güvencesini artıracak yeni bir temel düzenleme hazırlanacaktır.

Ek-3’te **İş ve Yatırım Ortamı** başlığı altında;

- Uluslararası Normlara Uygun, Şeffaf ve Öngörülebilir Düzenlemeler alt başlığı içerisinde; **2024 yılının 3’üncü çeyreği içerisinde Kanun ve idari düzenlemelerle yargılama süreçlerinin etkinleştirilmesi ve alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin daha da güçlendirilmesi** sağlanacaktır.
- **2024’ün 4’üncü çeyreği** içerisinde kanun ile yapılacak düzenleme ile **doğrudan yatırımlar açısından aciliyet taşıyan hususlarda düzenlemeler daha erken gündeme** alınacaktır.
- Bürokratik İşlemlerde Sadeleşme alt başlığı içerisinde, **2025 yılının 2’nci çeyreğinde** idari düzenleme ile yatırımlara ilişkin izin, lisans, ruhsat gibi işlemlerin çevrimiçi platforma taşınması sağlanacak ve süreçler kısıtlanacaktır.
- Yatırım Yeri Tahsisi ve Altyapı Destekleri alt başlığı içerisinde; yapılacak idari düzenleme ile, **2025 yılı 1’inci çeyreğinden başlamak üzere ve sürekli olarak** yatırımcıların faydalanması için uygun yatırım yerlerini içeren **yatırım yeri envanteri** oluşturulacaktır. >>

- 2024 yılı 2'nci çeyrek içerisinde gerçekleştirilecek idari düzenleme ile **Hazine arazileri uzun dönemli yatırım ihtiyaçları çerçevesinde çevresel ve sosyal etkiler dikkate alınarak bölgesel, sektörel ve ölçek bazında planlanacak ve tahsis süreçleri hızlandırılacaktır.**
- 2024 yılı 3'üncü çeyrek içerisinde kanun, idari düzenleme ve idari kararlar eliyle imalat sanayiine yönelik büyük ölçekli ve stratejik yatırımların yatırım yeri tahsis süreçlerinin hızlandırılması amacıyla kamulaştırma süreci gözden geçirilecektir.

3. OVP'de Madencilik Sektörüne Yönelik Hukuki Gelişmeler

Görüldüğü üzere OVP'de madencilik sektörüyle ilgili pek çok düzenleme yer almaktadır. Öncelikle, "tüm tabii kaynaklar yönetimi uyumlu bir kurumsal yapıya kavuşturulması, faaliyetlerin tek elden yönetilmesi" doğal kaynaklar bürokrasisinin yeniden yapılandırılması beklentisi yaratmaktadır. Bu yeniden yapılanmanın Tabii Kaynaklar (Madencilik) Bakanlığının kurulması veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün, EPDK, BDDK, BTK benzeri bir bağımsız idari otorite olarak yapılandırılması şeklinde mi gerçekleşeceği yine OVP'de atıf yapılan "maden arama ve işletme dönemlerinin sürdürülebilirlik ilkelerine göre ele alınacağı, yatırım güvencesini arttıracak temel düzenleme" olarak tanımlanan yeni yasal düzenleme ile ortaya çıkacaktır. Kritik Hammaddeler Stratejisi'nin hazırlanmasının ardından bunların yeni yasa içerisinde mi, ayrı bir kanun olarak mı düzenleneceği de önemlidir.

Bürokratik ve yasal yeniden yapılanmanın ardından, madencilik faaliyetlerinin işleyişine ilgili olarak yatırım yerleri için önceden Yatırım Yeri Envanteri oluşturulması, izin ve lisans sürelerinin kısaltılması, yatırım yeri tahsisi süreçlerinin hızlandırılması, kamulaştırma ve yer edinimi süreçlerini kısaltacak yasal ve idari düzenlemelerin yapılması, üretilen cevherlerin naklini sağlayacak lojistik hatları ve iltisak hatlarının geliştirilmesi madencilik için çok önemli düzenlemeler olarak göze çarpmaktadır.

Maden arama faaliyetlerinin mevzuatta kamu yararına faaliyet olarak tanımlanması, arama amaçlı izin zorluklarının ve uyuşmazlıkları azaltabilecek bir düzenleme olacaktır. Ayrıca, pek çok kurum ve bakanlıktan izin alınmasını gerektiren madencilik faaliyetleri için, gerçekleştirilen mevzuat değişiklikleri hakkında öngörülebilirliği arttıracak olan Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) çalışmalarının etkinleştirilmesi, yatırımı etkileyecek düzenleyici işlemlerin değiştirilmesi veya yeni düzenleyici işlemler hazırlanması sırasında kurumlar arası koordinasyon

sağlayarak maden yatırımları için öngörülebilirliği arttıracaktır.

Madencilik sektörü açısından en önemli sorun alanlarından biri de madencilikle ilgili izinlerin alındığı kurumlar arasındaki eşgüdüksüzlük olarak ortaya çıkmaktadır. Bu sorun, mevcut mevzuatta, kamu yararı kararlarının alınmasından sonra ilgili kurumlar, bakanlıklar nezdinde yürüyen süreçlerde devre dışında kalan MAPEG veya Bakanlığın, kamu yararı kararı alınmasından sonra da devrede olduğu, madencilik için verilmiş kamu yararı kararının, adeta diğer bakanlık nezdinde takipçisi olacağı, veya madencilik yapılacak yerde izin verme yetkisine sahip bakanlıkların birlikte alacakları kamu yararı ile tüm izin süreçlerinin yürütülmesi şeklinde kurgulanacak yeni bir izin modelinin geliştirilmesi ile çözümlenmelidir.

Madencilik sektöründe yaşanan uyuşmazlıklar açısından, mahkemelerin hızlandırılması ve mümkün olan uyuşmazlıklar için alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının geliştirilmesine ilişkin planlamalar da önemlidir. Nitekim, özel uzmanlık gerektiren madencilik uyuşmazlıkları için ihtisas mahkemelerinin kurulması bir yana, kurumlarla maden şirketleri arasında yaşanan idari uyuşmazlıkların idari sulh usulü ile aşılması yenilikçi bir öneri olarak karşımıza çıkmaktadır. İdari sulh olarak ifade edilen bu konu DSİ gibi bazı kamu kurumlarının özel yasalarında yer almakta veya 659 sayılı KHK ile bazı tazminat başvuruları üzerine gündeme gelebilmektedir. Madencilik faaliyetleri nedeniyle MAPEG ile veya izin süreçleri nedeniyle OGM, Valilikler, Orman Bakanlığı gibi diğer kurumlarla yaşanabilecek idari uyuşmazlıkların da kapsamında olacağı bir düzenlemenin sektör açısından uzun süren davaların yaratacağı zaman kayıplarının önüne geçebileceği söylenebilir.

Yine, madencilik sektörüne özgü ve taraflarının serbestçe sonucu hakkında tasarrufta bulunabileceği konulardan doğan uyuşmazlıklar için, mahkemelere alternatif olarak, tahkim yoluna işlerlik kazandırılması sektörde yaşanan uyuşmazlıkların çözümüne, uzmanlık, hız ve hukuki isabet kazandıracak önemli bir perspektiftir.

Son olarak, OVP'deki temalardan, arz güvenliğini sağlamak üzere stratejik ve kritik hammaddelerin aranması ve işletilmesinin öne çıkarılması, öte yandan dijital ve yeşil dönüşümün, çevresel sosyal ve yönetişimin (ESG), 2053 yılı için net sıfır karbon hedeflerinin ortaya konulması karşısında, madencilik faaliyetleriyle ilgili planlanan yeni kanun ve idari düzenlemelere bunların da yansıtacağı, sorumlu ve sürdürülebilir madencilik faaliyetlerinin bu temel hedefler ile birlikte hayata geçirilebileceği yeni bir madencilik sektörün ayak seslerinin duyulmakta olduğu ifade edilebilir. ●